

اثربخشی درمان مبتنی بر تحریکات بینایی بر نقایص پردازش شنیداری افراد مبتلا به اختلالات طیف اتیسم با الگوی جست‌وجوی حسی وینی دان

دکتر زینب خانجانی (استاد روانشناسی دانشگاه تبریز)

محمد شادبافی^۱ (دانشجوی دکترای تخصصی روانشناسی دانشگاه تبریز)

نرگس یگانه (دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه تبریز)

چکیده

مطالعات نشان می‌دهند افراد مبتلا به اختلالات طیف اتیسم در پردازش شنیداری نقص دارند؛ با این حال برخی از آن‌ها معمولاً از سیستم بینایی خوبی برخوردار بوده و به اصطلاح یادگیرنده دیداری هستند. وینی دان معتقد است افراد مختلف در پردازش حسی الگوهای مختلفی را به کار می‌برند. در این بین الگوی جستجوی حسی، آستانه‌ی بالا و راهبرد خودتنظیمی فعال را نشان می‌دهد. این پژوهش با هدف بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر تحریکات بینایی بر نقایص پردازش شنیداری افراد مبتلا به اختلالات طیف اتیسم با الگوی جست‌وجوی حسی انجام گرفت. روش پژوهش حاضر نیمه آزمایشی از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. نمونه موردنظر ۳۰ نفر از افراد مبتلا به اختلالات طیف اتیسم شهر تبریز بود که با مراجعه به مراکز اتیسم و پس از اجرای مقیاس نمرخ حسی به شیوه غربالگری انتخاب و به صورت تصادفی به دو گروه آزمایشی و کنترل تخصیص داده شدند. ابتدا پیش‌آزمون تمیز شنیداری در دو گروه اجرا شد، سپس تحریک بینایی به مدت ۱۲ جلسه روی گروه آزمایشی انجام گرفته و پس از آن دو گروه مجدداً تحت آزمون تمیز شنیداری قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان داد پس از اعمال متغیر مستقل دو گروه از نظر پردازش شنیداری باهم تفاوت معنادار دارند و این تفاوت به سود گروه آزمایشی است ($P < 0,0001$). بر اساس یافته‌های پژوهش، درمان مبتنی بر تحریکات بینایی می‌تواند به‌عنوان یک روش درمانی جدید در بهبود نقایص پردازش شنیداری افراد مبتلا به اختلالات طیف اتیسم مورد توجه قرار گیرد.

واژگان کلیدی: تمیز شنیداری، تحریک بینایی، اختلال طیف اتیسم، نورون‌های آینه‌ای